

[Domov](#) > ... > [Družinske Zadeve In Dedovanje](#) > [Družinske Preživnine](#) > [Poland](#)

Družinske preživnine

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Poljska

1 Kaj pomenita izraza „preživnina – preživljanje“ in „preživninska obveznost“? Katere osebe morajo plačati preživnino drugi osebi?

V skladu s členom 128 zakonika o družini in skrbništvu je „preživninska obveznost“ obveznost, naložena sorodnikom v ravni vrsti ter bratom ali sestram, da zagotovijo sredstva za preživljanje (vključno z oblačili, hrano, nastanitvijo, gorivom za ogrevanje in zdravili) in po potrebi tudi za vzgojo (vključno s skrbjo za telesni in duševni razvoj ter zagotavljanjem dostopa do izobraževanja in kulture).

„Preživnina“ je podpora v denarju ali v naravi. V primeru otrok zajema tudi osebno vključenost v njihovo vzgojo in delo v skupnem gospodinjstvu kot del preživninske obveznosti.

„Preživninski zahtevek“ je pravica osebe, da od druge osebe zahteva izpolnitev preživninske obveznosti.

Preživninske obveznosti praviloma izhajajo iz različnih vrst družinskih razmerij.

V poljskem pravu so določene naslednje vrste preživninskih obveznosti glede na vrsto družinskega razmerja:

1. preživninska obveznost med sorodniki, vključno s posebno obliko take obveznosti, tj. obveznostjo staršev do otrok: v primeru sorodnikov so do preživnine upravičene le osebe v finančnih težavah. Starši morajo plačevati preživnino za otroke, ki se še ne morejo preživljati sami, razen če prihodki od otrokovega premoženja zadostujejo za njegovo preživljanje in vzgojo. Otroci, starejši od 18 let, niso več upravičeni do preživnine, razen če želijo nadaljevati izobraževanje in njihovi dotedanji dosežki upravičujejo takšno izbiro ali če je treba preživninsko obveznost ohraniti zaradi otrokovega zdravstvenega stanja ali osebnega položaja. Poleg tega staršem ni treba plačevati preživnine za otroke, ki so starejši od 18 let in so sposobni za delo, pa kljub temu nadaljujejo izobraževanje, vendar ga nato opustijo, ne napredujejo dovolj, imajo nezadostne ocene in ne opravijo izpitov v določenih rokih ter zato ne dokončajo študija v času, predvidenem za njihov študijski program.
Če je preživnino nemogoče ali izredno težko pridobiti od osebe, ki je zanjo primarno odgovorna (starš), jo je mogoče zahtevati od oseb, ki so zanjo sekundarno odgovorne (npr. stari starši otroka, ki so starši odsotnega dolžnika). Poudariti pa je treba, da zgolj neplačilo preživnine s strani osebe, ki jo je dolžna plačevati, ne zadošča za zahtevek za preživnino zoper stare starše; ta se lahko vloži le, če je upravičenec do take preživnine v težavah, stari starši pa so finančno sposobni plačati preživnino. Sklepi o preživnini, izdani zoper stare starše, se običajno glasijo na nižje zneske od tistih, ki se izdajo osebi s primarno obveznostjo plačila preživnine;
2. preživninska obveznost, ki izhaja iz posvojitve: če se s posvojitvijo ustvari le razmerje med posvojiteljem in posvojencem, ima preživninska obveznost posvojitelja do posvojenca prednost pred preživninsko obveznostjo posvojenčevih prednikov in bratov ali sester do navedene osebe, preživninska obveznost posvojenca do njegovih prednikov in bratov ali sester pa je zadnja na vrsti. Sicer se za posvojenca uporabljajo pravila iz točke 1;
3. preživninska obveznost med nekrvnimi sorodniki (mačeha, očim, pastorki): do preživnine so upravičene le osebe v težavah in le, če je naložitev preživninske obveznosti v zadevnih okoliščinah v skladu z družbenimi pravili. V skladu s poljsko zakonodajo in sodno prakso izraz „v težavah“ pomeni, da oseba ne

- more svojih razumnih potreb zadovoljiti z lastnimi sredstvi in lastnim prizadevanjem;
4. preživninska obveznost med zakoncema med zakonsko zvezo: družinski člani lahko zahtevajo pravico do „enakega življenjskega standarda“ za vse družinske člane. V skladu s členom 27 zakonika o družini in skrbništvu morata oba zakonca v skladu s svojimi zmožnostmi ter zaslužkom in finančnimi zmožnostmi pomagati izpolnjevati potrebe družine, ki sta jo ustvarila s svojim razmerjem. Za to obveznost se lahko šteje, da je v celoti ali delno izpolnjena tudi z osebnim prizadevanjem za vzgojo otrok in skrb za skupno gospodinjstvo;
  5. preživninska obveznost med zakoncema po prenehanju zakonske zveze: če je bilo ugotovljeno, da je za nevdržnost zakonske zveze odgovoren le eden od zakoncev in se zaradi razveze zakonske zveze bistveno poslabša finančni položaj nekrivega zakonca, lahko zadnje navedeni zahteva izpolnitev svojih razumnih potreb, tudi če ni v težavah. V drugih primerih lahko zakonec v težavah od nekdanjega zakonca zahteva preživnino sorazmerno s svojimi razumnimi potrebami ter dohodki in finančnimi zmožnostmi nekdanjega zakonca. Preživninska obveznost do razvezanega zakonca preneha, ko ta sklene novo zakonsko zvezo. Če pa mora preživnino plačevati razvezani zakonec, za katerega je bilo ugotovljeno, da ni bil odgovoren za nevdržnost zakonske zveze, preživninska obveznost preneha pet let po izdaji odločbe o razvezi zakonske zveze, razen če sodišče zaradi izjemnih okoliščin na zahtevo osebe, upravičene do preživnine, podaljša tako petletno obdobje;
  6. preživninska obveznost očeta zunajzakonskega otroka do otrokove matere: oče, ki ni materin mož, mora v skladu s svojim položajem prispevati k stroškom, povezanim z nosečnostjo in porodom, in tri mesece k stroškom preživljanja matere v obdobju okrog poroda. Če obstajajo prepričljivi razlogi, lahko mati zahteva, naj oče k stroškom preživljanja prispeva več kot tri mesece.

2 Do katere starosti je otrok upravičen do preživnine? Ali se predpisi za preživljanje mladoletnikov razlikujejo od predpisov za preživljanje odraslih?

Starši so dolžni plačevati preživnino za otroke, ki se še ne morejo preživljati sami. Ker se morajo otroci šolati do 18. leta, so navadno upravičeni do preživnine do polnoletnosti ali dokler ne zaključijo izobraževanja. Če se oseba, upravičena do preživnine, ne zmore sama preživljati (na primer zaradi bolezni ali invalidnosti), se lahko preživnina prizna za nedoločen čas.

Navesti je treba, da preživninska obveznost ne preneha samodejno, ko upravičenec dopolni 18 let, prav tako pa prenehanje ni odvisno od odločitve upnika ali starša, ki je odgovoren za plačilo preživnine. Odločitev o prenehanju preživninske obveznosti sprejme sodišče, ki mora presoditi, ali se je otrok, ki je postal polnoleten, sposoben sam preživljati itd. Vloga za prenehanje preživninske obveznosti se predloži okrajnemu sodišču, ki je pristojno glede na prebivališče upnika. To se nanaša na preživnino, ki jo odredi sodišče, in ne na tako imenovano prostovoljno preživnino, ki jo ureja zasebni sporazum med strankama.

Nadomestila iz državnega preživninskega sklada se plačujejo upravičenim osebam, dokler ne dopolnijo 18 let. Take osebe so do nadomestila upravičene do 25. leta starosti, če nadaljujejo izobraževanje v šolah ali visokošolskih ustanovah, in za nedoločen čas, če jim je bila priznana težka invalidnost. Pogoj za upravičenost do nadomestila iz preživninskega sklada je, da družinski prihodki na osebo ne presežajo 1 209 PLN na mesec. Če je ta znesek presežen zaradi načela zlot za zlot (*złotówka za złotówkę*), oseba, upravičena do preživnine, ne izgubi take pravice do nadomestila. Oseba, upravičena do preživnine, prejme znesek, ki ustreza razliki med zneskom nadomestila iz preživninskega sklada, ki se izplača upravičeni osebi, in zneskom, za katerega je bil presežen prag družinskih prihodkov (izračunano na družinskega člana). Če tako izračunani znesek nadomestila ne dosega 100 PLN, se podpora ne odobri.

3 Naj se za pridobitev preživnine obrnem na pristojni organ ali na sodišče? Kateri so glavni elementi tega postopka?

Mogoče so naslednje okoliščine:

1. preživninski zavezanec prostovoljno izpolnjuje preživninsko obveznost;
2. stranki dosežeta izvensodni sporazum glede preživninske obveznosti;
3. če preživninski zavezanec ne izpolnjuje svoje obveznosti, se preživnina lahko zahteva pri okrajnem sodišču

(*sąd rejonowy*), ki je pristojno v kraju stalnega prebivališča preživninskega upravičenca (člen 32 zakonika o civilnem postopku) ali toženca (člen 27(1) zakonika o civilnem postopku), ali pa se taka zahteva vloži med postopkom za razvezo zakonske zveze ali prenehanje življenjske skupnosti pred okrožnim sodiščem (*sąd okręgowy*).

Vsaka vloga je oproščena plačila sodne takse. Pri tem mora izpolnjevati zahteve za procesno pisanje, tj. vsebovati mora naslednje podatke: ime sodišča, pri katerem je vložena; imena in priimke strank, številko PESEL (nacionalna osebna identifikacijska številka), njihove zakonite zastopnike in pooblaščenca; vrsto procesnega pisanja; jasen opis zahteve; vrednost terjatve; opis dejstev, s katerimi je utemeljena zahteva in po potrebi tudi pristojnost sodišča; podpis stranke ali njenega zakonitega zastopnika ali pooblaščenca (pooblastilo mora biti priloženo); seznam prilog; kraj stalnega prebivališča ali sedeža strank, njihovih zakonitih zastopnikov in pooblaščenec in opis terjatve. Nadaljnja procesna pisanja morajo vsebovati sklic na številko zadeve. Vlogi je treba priložiti tudi otrokov rojstni list, iz katerega izhaja, da je oseba, od katere se zahteva preživnina, otrokov starš; vloga za preživnino se lahko vloži tudi z vlogo za ugotavljanje očetovstva;

4. mogoča je tudi sklenitev sporazuma pred notarjem; v takem primeru okrajno sodišče izda le odločbo, s katero potrdi izvršljivost sporazuma. Za sklenitev sporazuma pred notarjem se plača taksa, prav tako za vložitev zahteve za izdajo potrdila o izvršljivosti;

5. sporazum je mogoče skleniti tudi pred sodiščem; v takem primeru je lahko toženec oproščen plačila sodne takse ali pa mu je naloženo le polovično plačilo.

4 Ali se zahtevki lahko vložijo v imenu sorodnika (če da, do katerega kolena) ali v imenu otroka?

Vlogo za preživnino lahko v imenu preživninskega upravičenca vložijo:

- pooblaščenec (poleg odvetnika ali pravnega svetovalca lahko kot pooblaščenec nastopajo naslednje osebe: starši, zakonec, brat ali sestra, predniki ali osebe, ki so s preživninskim upravičencem povezane s posvojitvijo, in oseba, ki upravlja premoženje preživninskega upravičenca);
- predstavnik lokalnega organa za socialno pomoč (na podlagi zakona z dne 12. marca 2004 o socialni pomoči (Uradni list (Dziennik Ustaw) 2004, št. 64, točka 593); taki predstavniki so vodje občinskih centrov za socialno pomoč ali vodje območnih centrov za pomoč družinam);
- člen 61(1)(1) zakonika o civilnem postopku določa, da lahko nevladne organizacije v okviru svojih zakonsko določenih nalog začnejo preživninski postopek na podlagi pisnega soglasja zadevne fizične osebe;
- državni tožilec, če je to potrebno zaradi ohranitve pravne države in javnega interesa.

Mladoletnike, ki so upravičeni do preživnine, zastopajo njihovi zakoniti zastopniki. Ko pa mladoletnik postane polnoleten, ravna samostojno.

Zunajzakonski partner ali znanec preživninskega upravičenca, ne more ravnati v imenu takega upravičenca, razen če gre za eno od zgoraj navedenih oseb.

5 Če nameravam začeti postopek pred sodiščem, kako ugotovim, katero sodišče je pristojno?

V skladu z zakonikom o civilnem postopku so za preživninske zadeve stvarno pristojna okrajna sodišča. Krajna pristojnost se določi glede na kraj stalnega prebivališča preživninskega upravičenca ali kraj stalnega prebivališča toženca. Sodišča, ki so pristojna za posamezne občine, so določena v uredbi ministra za pravosodje z dne 28. decembra 2018 o določitvi sedežev in pristojnosti pritožbenih, okrožnih in okrajnih sodišč ter obsega njihove pristojnosti (Uradni list 2018, točka 2548).

Okrožna sodišča so pristojna v zadevah v zvezi s priznanjem odločb sodišč držav članic EU na Poljskem (člen 1151(1), odstavek 1, zakonika o civilnem postopku), če je bila odločba izdana, preden je za državo, v kateri je bila izdana, postal zavezujoč Haaški protokol z dne 23. novembra 2007 o pravu, ki se uporablja za preživninske obveznosti (UL L 331, 16.12.2009, str. 17), tj. pred 18. junijem 2011.

V skladu s členom 1153(14) zakonika o civilnem postopku so na Poljskem izvršljivi naslednji akti:

1. sodbe sodišč držav članic EU ter sodne poravnave in javne listine, ki so jih izdale navedene države ter spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1215/2012, če so izvršljive;
2. sodbe sodišč držav članic EU, sodne poravnave in javne listine, ki so jih izdale navedene države in so potrjene kot evropski nalog za izvršbo;
3. evropski plačilni nalogi, ki so jih izdala sodišča držav članic EU in katerih izvršljivost v navedenih državah je bila razglašena na podlagi Uredbe (ES) št. 1896/2006;
4. sodbe sodišč držav članic EU, ki so bile izdane v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti in potrjene v navedenih državah na podlagi Uredbe (ES) št. 861/2007;
5. odločbe o preživninskih zadevah, izdane v državah članicah EU, pogodbenicah Haaškega protokola z dne 23. novembra 2007 o pravu, ki se uporablja za preživninske obveznosti (UL L 331, 16.12.2009, str. 17), ter sodne poravnave in javne listine o preživninskih zadevah iz navedenih držav, ki spadajo na področje Uredbe (ES) št. 4/2009;
6. sodbe, izdane v državah članicah EU, ki vključujejo zaščitne ukrepe, ki spadajo na področje Uredbe (EU) št. 606/2013, če so izvršljive.

6 Ali moram kot prosilec uporabiti posrednika za začetek postopka pred sodiščem (npr. odvetnika, osrednji ali lokalni organ itd.)? Če ne, kakšen je postopek?

Zastopanje po odvetniku v preživninskih zadevah ni potrebno. Stranke lahko dejanja opravljajo same ali prek poklicnih zastopnikov.

Glej točki 7 in 20 za podrobne informacije o možnosti postavitve odvetnika po uradni dolžnosti, ki bo deloval v imenu preživninskega upravičenca.

7 Ali moram za začetek postopka plačati sodno takso? Če da, koliko ta znaša? Če so moja finančna sredstva nezadostna, ali lahko dobim brezplačno pravno pomoč?

Stranka, ki zahteva preživnino, in toženec v zadevi v zvezi z zmanjšanjem preživnine sta oproščena sodnih stroškov (člen 96(1)(2) zakona z dne 28. julija 2005 o sodnih stroških v civilnih zadevah (Uradni list 2005, št. 167, točka 1398, kakor je bil spremenjen)). Take osebe so sodnih stroškov oproščene v celoti, kar pomeni, da ne plačajo nobenih sodnih stroškov, stroškov pritožbe ali izvršitve.

Preživninski zavezanec lahko prav tako prosi za oprostitev plačila sodnih stroškov, če zahteva spremembo višine preživnine. V takem primeru je treba predložiti izjavo o sredstvih in prihodku, sodišče pa odloči po proučitvi zadeve.

Poleg tega lahko oseba, ki je oproščena plačila sodnih stroškov, vloži prošnjo za pravno pomoč v obliki storitev odvetnika, ki se imenuje po uradni dolžnosti. Če je prošnja za imenovanje odvetnika odobrena, odvetniške nagrade plača nasprotna stranka. Če zadevna oseba ne uspe v zadevi, se odvetniške nagrade plačajo iz državne blagajne.

Pravice državljanov držav članic v zvezi s tem so urejene z zakonom z dne 17. decembra 2004 o pravici do pomoči v civilnih postopkih, ki potekajo v državah članicah Evropske unije, in pravici do pomoči za sporazumno rešitev spora pred začetkom civilnega postopka (Uradni list 2005, št. 10, točka 67).

8 Kakšno preživnino običajno dodeli sodišče? Kako se izračuna znesek preživnine? Ali lahko sodišče svojo odločitev spremeni, če se spremenijo življenjski stroški ali družinske okoliščine? Če da, kako (npr. s pomočjo

sistema samodejne indeksacije)?

Višina preživnine je odvisna od pridobitnih in finančnih zmožnosti preživninskega zavezanca ter razumnih potreb preživninskega upravičenca. Potrebe preživninskega upravičenca vključujejo vse, kar potrebuje za preživetje ne le v materialnem smislu, ampak tudi v nematerialnem (kulturne in duhovne potrebe). Potrebe mladoletnikov vključujejo tudi stroške, povezane z njihovo vzgojo. Pri oceni pridobitnih in finančnih zmožnosti preživninskega zavezanca se ne upošteva dohodek, ki ga dejansko zasluži, ampak dohodek, ki bi ga lahko zaslužil, če bi popolnoma izkoristil svoje pridobitne zmožnosti. To pomeni, da se lahko celo brezposelni osebi brez rednih dohodkov odredi plačilo preživnine, za tako plačilo pa se lahko opravi izvršba.

Če se okoliščine spremenijo, se lahko zahteva sprememba odločbe sodišča ali sporazuma o preživnini. Takšno spremembo lahko zahteva katera koli stranka v preživninskem razmerju. Glede na dejanske okoliščine lahko stranka zahteva ukinitvev preživninske obveznosti ali povišanje ali znižanje zneska preživnine. Višina preživnine se lahko spremeni, če se razumne potrebe preživninskega upravičenca ali pridobitna zmožnost preživninskega zavezanca povečajo ali zmanjšajo.

Na Poljskem ni določen fiksni znesek preživnine niti se preživnina ne izračuna kot fiksni delež dohodkov preživninskega zavezanca. Leta 2014 je bila minimalna plača 1 680 PLN (približno 400 EUR) bruto. Leta 2013 so povprečni mesečni osebni prejemki znašali 3 650 PLN (približno 900 EUR) bruto. Leta 2015 je minimalna plača znašala 1 750 PLN bruto, leta 2016 1 850 PLN bruto, leta 2019 2 250 PLN bruto, leta 2020 2 600 PLN bruto, leta 2021 2 800 PLN bruto, leta 2022 3 010 PLN bruto, v obdobju od januarja do junija 2023 3 490 PLN bruto, od julija 2023 3 600 PLN bruto, od januarja 2024 4 242 PLN bruto, od julija 2024 pa 4 300 PLN bruto. V praksi sodišča večinoma dodelijo preživnino v višini od 300 PLN do 1 000 PLN na mesec na otroka. Višina preživnine ni predmet samodejne indeksacije glede na starost otroka ali stopnjo inflacije.

9 Kako in komu se plača preživnina?

Preživnino mora plačevati oseba, ki je v izvršljivi odločbi imenovana za preživninskega zavezanca. Preživnina, dodeljena na Poljskem, se praviloma plačuje v poljskih zlotih zakonitemu zastopniku mladoletnika (v denarju ali z bančnim nakazilom) vsak mesec, običajno do desetega dne v mesecu. V primeru zamude pri plačilu so v sodnih odločbah navedene zakonske obresti (od 8. septembra 2022 zakonske obresti znašajo 12,25 % letno) na neporavnani znesek (člen 481(2) civilnega zakonika).

Praviloma torej preživninsko obveznost nosi izključno preživninski zavezanec. Če zadevna oseba preživnine ne plačuje prostovoljno, lahko preživninski upravičenec pri pristojnem izvršilnem organu (navadno sodnem izvršitelju) zahteva začetek postopka izvršbe. Izvršba se lahko začne tudi po uradni dolžnosti na zahtevo sodišča prve stopnje, ki je izdalo odločbo o višini preživnine. Poleg tega lahko preživninski upravičenec nalog za izvršbo predloži na delovnem mestu preživninskega zavezanca ali v ustanovi, ki preživninskemu zavezancu izplačuje pokojnino, ter zahteva, naj se dolgovana preživnina odšteje od zneskov, ki se izplačujejo preživninskemu zavezancu. Taka zahteva je za plačnika zavezujoča.

Ko otrok postane polnoleten, postane neodvisni upnik in preživnina se plačuje njemu, razen če se kot odrasli upnik strinja s prejšnjim načinom plačila (npr. z izdajo pooblastila in predložitvijo takega pooblastila izvršilnemu organu). Sodne odločbe, izdane v preživninski zadevi, ni treba spreminjati ali navesti, da se preživnina plačuje odrasli osebi.

Ko je vložena vloga za izvršbo zoper preživninskega zavezanca, je mogoče izbrati katerega koli sodnega izvršitelja. V skladu s členom 921 zakonika o civilnem postopku izvršbo na nepremičnini opravi sodni izvršitelj pri sodišču, na območju katerega leži nepremičnina. Če premoženje leži na območju pristojnosti več sodišč, lahko upnik izbira med njimi. Vendar pa je mogoče postopek, ki se začne na zahtevo enega upnika, združiti s postopkom, ki se začne na zahtevo drugih upnikov. V ta namen sodni izvršitelj, ki je začel izvršbo, obvesti sodnega izvršitelja, ki bi lahko bil odgovoren za izvršbo, o začetku izvršbe in njenem zaključku.

10 Če preživninski zavezanec ne plača prostovoljno, kakšen postopek je potrebno sprožiti, da se ga prisili k plačilu?

Če preživninski zavezanec preživninske obveznosti ne izpolnjuje prostovoljno, ga je mogoče k temu prisiliti (glej

točko 9).

Poleg tega se na podlagi člena 209 kazenskega zakonika (Uradni list 1997, št. 88, točka 553) oseba, ki se izogiba izpolnitvi preživninske obveznosti, določene s sodno odločbo, sporazumom, sklenjenim pred sodiščem ali drugim organom, ali na podlagi drugega dogovora, kaznuje z globo, ukrepi brez odvzema prostosti ali zaporno kaznijo do enega leta, če skupni znesek zaostalih plačil doseže vsaj tri redna plačila preživnine ali če zamuda pri plačilu nerednih plačil preživnine preseže tri mesece. Če upravičenec zaradi neplačevanja preživnine ne more zadovoljiti svojih osnovnih življenjskih potreb, se storilec kaznuje z globo, ukrepi brez odvzema prostosti ali zaporno kaznijo do dveh let.

Kaznivo dejanje se preganja na zahtevo žrtve, ustanove socialnega varstva ali organa, pristojnega za ukrepanje zoper preživninskega zavezanca. Če so bili žrtvi odobreni ustrezni družinski prejemki ali nadomestila, ki se plačajo v primeru neizvršitve plačila preživnine, se pregon začne po uradni dolžnosti.

Člen 5(3b)(2) zakona z dne 7. septembra 2007 o pomoči preživninskim upravičencem (Uradni list 2007, št. 192, točka 1378) določa, da lahko pristojni organ zahteva odvzem voznškega dovoljenja preživninskemu zavezancu.

Če izvršba ni uspešna, lahko sodni izvršitelj predlaga, naj se preživninski zavezanec vpiše v register plačilno nesposobnih dolžnikov.

11 Na kratko opišite vse omejitve izvrševanja, zlasti predpise o varstvu preživninskega zavezanca ter o prekluzivnih in zastaralnih rokih v vašem nacionalnem sistemu izvrševanja.

V skladu s členom 1083(2) zakonika o civilnem postopku se lahko neporavnana plačila preživnine v celoti pokrijejo z rubežem denarnih sredstev na bančnem računu.

V skladu s členom 833(1) zakonika o civilnem postopku so osebni prejemki iz delovnega razmerja predmet izvršbe v obsegu, določenem v delovnem zakoniku. Praviloma se lahko zarubi 60 % plače. Zarubijo se lahko tudi do tri petine zneskov, dodeljenih iz državne blagajne za posebne namene, zlasti štipendije in podpora (člen 831(1)(2) zakonika o civilnem postopku).

Poleg tega je v skladu s členom 829 zakonika o civilnem postopku iz izvršbe izvzeto naslednje:

1. gospodinjski predmeti, posteljnina, spodnje perilo in vsakodnevna oblačila, ki so bistveni za preživninskega zavezanca in vzdrževane družinske člane, ter oblačila, potrebna za opravljanje storitev ali poklica;
2. zaloge hrane in goriva, ki jih dolžnik in njegovi vzdrževani družinski člani potrebujejo za izpolnitev osnovnih potreb za en mesec;
3. ena krava, dve kozi ali tri ovce, ki jih dolžnik in njegovi vzdrževani člani potrebujejo za preživljanje, z zadostno zalogo krme in stelje, da preživijo do naslednje žetve;
4. orodja in drugi pripomočki, ki jih dolžnik morda osebno potrebuje za opravljanje plačanega dela, in surovine, ki so morda potrebne za proizvodni proces za en teden, razen motornih vozil;
5. v primeru preživninskih zavezancev, ki imajo redno stalno zaposlitev, denarni znesek, ki ustreza neizvršljivemu delu plače za obdobje do naslednjega datuma izplačila, in v primeru preživninskih zavezancev, ki ne prejemajo redne plače, denarni znesek, ki je nujno potreben za preživljanje preživninskega zavezanca in vzdrževanih družinskih članov za dva tedna;
6. predmeti, potrebni za izobraževalne namene, osebni dokumenti, okraski in predmeti, ki se uporabljajo za verske obrede, ter vsakdanji predmeti, ki jih je mogoče prodati le po ceni, ki je znatno nižja od njihove vrednosti, vendar imajo za dolžnika veliko uporabno vrednost;
7. zdravila v smislu zakona o lekarniški dejavnosti z dne 6. septembra 2001 (Uradni list 2019, točka 499, kakor je bil spremenjen), potrebna za delovanje nosilca zdravstvenega varstva v smislu pravnih določb o zdravstvenem varstvu za tri mesece, in medicinski pripomočki, potrebni za njegovo delovanje v smislu zakona o medicinskih pripomočkih z dne 20. maja 2010 (Uradni list, št. 107, točka 679, ter Uradni list 2011, št. 102, točka 586, in št. 113, točka 637);
8. predmeti ali oprema, potrebni zaradi invalidnosti dolžnika ali njegovih oziroma njenih družinskih članov.

Na podlagi člena 833(6) zakonika o civilnem postopku naslednji prejemki prav tako niso predmet izvršbe:

preživnine, nadomestilo, izplačano v primeru neuspešne izvršitve plačila preživnine, družinski prejemki, nadomestila za družino, nego in ob rojstvu otroka, nadomestila za sirote, ki so izgubile oba starša, prejemki za skrbnike, socialnovarstveni prejemki, prejemki za vključevanje v družbo, prejemki za vzgojo ali enkratni prejemek, naveden v členu 10 zakona z dne 4. novembra 2016 o podpori nosečnicam in njihovim družinam „Za življenje“ (*Za życiem*) (Uradni list 2019, točka 473).

Minister za pravosodje bo v posvetovanju z ministrom za kmetijstvo in ministrom za finance z uredbo ministra določil, kateri predmeti, ki pripadajo kmetu, ne morejo biti predmet izvršbe (člen 830 zakonika o civilnem postopku).

Poleg tega člen 831 zakonika o civilnem postopku določa, da 75 % zneskov, zlasti prejemkov socialne pomoči v smislu zakona z dne 12. marca 2004 o socialni pomoči (Uradni list 2013, točka 182, kakor je bil spremenjen) in prejemki preživninskega zavezanca iz državnega proračuna ali nacionalnega zdravstvenega sklada (*Narodowy Fundusz Zdrowia*) za opravljanje zdravstvenih storitev v smislu zakona z dne 27. avgusta 2004 o prejemkih za zdravstveno varstvo, ki se financirajo iz javnih sredstev (Uradni list 2008, št. 164, točka 1027, kakor je bil spremenjen), preden so taki prejemki zagotovljeni, niso predmet izvršbe, razen če so to terjatve zaposlenih pri preživninskem zavezancu ali ponudnikov storitev iz člena 5(41), točki (a) in (b), zakona z dne 27. avgusta 2004 o prejemkih za zdravstveno varstvo, ki se financirajo iz javnih sredstev.

Člen 137(1) zakonika o družini in skrbništvu določa, da preživninski zahtevki zastarajo v treh letih. Vendar je treba opozoriti, da se ta zastaralni rok nanaša na terjatve, ki niso bile uveljavljane.

Člen 121(1) civilnega zakonika določa, da v primeru zahtevka otroka zoper starša zastaralni rok ne začne teči, dokler traja starševska odgovornost. Vsi zastaralni roki, ki so začeli teči, se glede otrokovih zahtevkov začasno ustavijo.

12 Ali obstaja organizacija ali organ, ki mi lahko pomaga v postopku pridobitve preživnine?

Kot je navedeno v točki 4, lahko vlogo za dodelitev preživnine v imenu preživninskega upravičenca vložijo tudi vodje centrov za socialno pomoč, nekatere socialne organizacije, predstavniki lokalnih upravnih organov za socialno pomoč in v nekaterih primerih tudi državni tožilci. Ti subjekti lahko vložniku pomagajo tudi tako, da sodelujejo v postopku za preživnino, ki že poteka. Njihova vloga pri tem je pomagati preživninskemu upravičencu v postopku pred sodiščem.

Okrožna sodišča, ki delujejo kot osrednji organi v okviru mednarodnega prava, upravičencem pomagajo pri vlaganju preživninskih zahtevkov v tujini. Pri pristojnem okrožnem sodišču je prav tako mogoče zaprositi za mednarodno pravno pomoč (na primer oprostitev plačila sodnih stroškov ali imenovanje pravnega zastopnika). Vendar je treba opozoriti, da je odločitev o tem, ali je taka pravna pomoč brezplačna ali delno plačljiva, odvisna od pravil države prejemnice.

Osebam, ki prebivajo v tujini in želijo uveljavljati preživninski zahtevek zoper zavezanca, ki prebiva na Poljskem, lahko pri vložitvi vloge pomagajo pristojni osrednji organi v tujini (seznam je na voljo na naslovu: <https://www.gov.pl/web/stopuprowadzeniomdzieci/lista-organow-centralnych>),

ki v skladu z delitvijo odgovornosti osrednjih organov na Poljskem dokumentacijo za nadaljnje ukrepanje pošljejo ministrstvu za pravosodje (oddelek za mednarodne družinske postopke pri oddelku za družinske zadeve in zadeve v zvezi z mladoletniki).

Vlogo je mogoče vložiti tudi neposredno pri pristojnem okrajnem sodišču ali izvršilnem organu.

Informacije o tem, kako pridobiti brezplačno pravno pomoč, so na voljo tudi na spletišču: <https://np.ms.gov.pl/>.

Vendar je treba poudariti, da poljski osrednji organi (ministrstvo za pravosodje in okrajna sodišča) ne zastopajo strank in ne zagotavljajo pravnih nasvetov namesto strokovnih zastopnikov.

13 Ali lahko organizacije (vladne ali zasebne) namesto preživninskega zavezanca v celoti ali delno vnaprej plačajo preživnino?

V zakonu z dne 7. septembra 2007 o pomoči preživninskim upravičencem (Uradni list 2009, št. 1, točka 7, kakor je bil spremenjen) so določena pravila za državno pomoč preživninskim upravičencem v primerih, v katerih izvršba ni uspešna.

Nadomestila iz preživninskega sklada se lahko pridobijo le, če družinski dohodek na osebo ne presega 800 PLN na mesec, od 1. julija 2020 pa je ta prag 900 PLN na mesec.

Od 1. julija 2020 velja tudi pravilo „zlot za zlot“: če družinski dohodek na osebo presega zgoraj navedeni znesek 900 PLN, se podpora zmanjša in zagotovi v znesku, ki je enak razliki med zneskom nadomestila iz preživninskega sklada, do katerega je upravičen preživninski upravičenec, in zneskom, za katerega je bil presežen družinski dohodek na osebo (člen 9(2a)). Če pa je nadomestilo, izračunano na ta način, nižje od 100 PLN, se izda odločba o zavrnitvi in nadomestilo se ne izplača (člen 9(2b)).

Prošnja se vloži pri občinskem ali mestnem uradu, ki je pristojen v kraju stalnega prebivališča preživninskega upravičenca. Izplačilo nadomestila iz sklada se lahko naloži tudi organizacijski enoti občine, tj. centru za socialno delo.

Če pa upravičenec do predplačila preživnine živi v ustanovi, ki zagotavlja celovito oskrbo (npr. centru za socialno pomoč, vzgojno-izobraževalni ustanovi, prevzgojnim domu za mladoletnike ali centru za pridržanje), ali pri rejniški družini, če je sklenil zakonsko zvezo ali ima otroka in je upravičen do družinskih prejemkov, se mu predplačilo ne dodeli.

Zakon se uporablja le, če preživninski upravičenec v obdobju, ko je upravičen do prejemkov, prebiva na Poljskem. Za več informacij glej: <https://www.gov.pl/web/rodzina/wiadczenia-z-funduszu-alimentacyjnego>.

14 Če sem v tej državi članici, preživninski zavezanec pa stalno prebiva v drugi državi:

Če ima preživninski zavezanec stalno prebivališče v tujini, preživninski upravičenec pa na Poljskem, okrožno sodišče, pristojno v kraju stalnega prebivališča preživninskega upravičenca, v svoji vlogi zadevnega osrednjega organa pomaga preživninskemu upravičencu vložiti zahtevek za preživnino. V okviru te pomoči mu zagotovi vse potrebne informacije in pomoč pri izpolnjevanju potrebnih dokumentov ter preveri, ali je vloga formalno pravilna, preden jo predloži pristojnemu osrednjemu organu v tujini.

14.1 ali lahko dobim pomoč organa ali zasebne organizacije v tej državi članici?

Da (pristojni osrednji organ, imenovan na podlagi člena 49 Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009).

14.2 Če je to mogoče, kako lahko stopim v stik s tem organom ali zasebno organizacijo?

Del A zahteve, predložene na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah, izpolni okrožno sodišče.

Seznam okrožnih sodišč, ki delujejo kot osrednji organ (stanje marca 2024)

Sodišče	Naslov	Telefonska številka (+48)	Telefaks: (+48)	Elektronski naslov
Okrožno sodišče v Białystoku	Oddelek za inšpekcijski nadzor ul. Marii Skłodowskiej-Curie 1 15-950 Białystok	857459220		oz@bialystok.so.gov.pl

Tuje pravne zadeve

Okrožno sodišče v Bielsko-Biały	ul. Cieszyńska 10 43-300 Bielsko-Biała IX Wydział Wizytacyjny (9. inšpekcijski oddelek)	33 4990488			patrycja.pater-osuch@bielsko-biala.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Bydgoszczu	ul. Wały Jagiellońskie 2 85-128 Bydgoszcz Upravni oddelek ul. Dąbrowskiego	52 3253155			oz@bydgoszcz.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Częstochowie	23/35 42-200 Częstochowa Upravni oddelek	34 3684425			prezes@czestochowa.so.gov.pl anna.bocianowska@czestochowa.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Elblągu	pl. Konstytucji 1 82-300 Elbląg Upravni oddelek	55 6112409			oddzial.administracyjny@elblag.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Gdańsku	ul. Nowe Ogrody 30/34 80-803 Gdańsk Ločeni oddelek za tuje pravne zadeve	58 3213119	58 3213104		section.oz@gdansk.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Gliwicach	ul. Kościuszki 15 44-100 Gliwice Tuje pravne zadeve	32 3380052			oz@gliwice.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Gorzówu Wielkopolskem	ul. Mieszka I 33 66-400 Gorzów Wielkopolski Upravni oddelek - tuje pravne zadeve	95 7256702	95 7202807	95 7256718	95 7256790	sekretariat@gorzow-wlkp.so.gov.pl marta.samolak@gorzow-wlkp.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Jelenii Górze	al. Wojska Polskiego 56 58-500 Jelenia Góra Oddelek za inšpekcijski nadzor	75 6415113	75 7525113		oz@jelenia-gora.so.gov.pl o.administracyjny@jelenia-gora.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Kaliszu	al. Wolności 13 62-800 Kalisz Oddelek za pritožbe in peticije ter za tuje pravne zadeve	62 7657738	62 5944544		wizytacja@kalisz.so.gov.pl administracja@kalisz.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Katowicach	ul. Francuska 38 40-028 Katowice VIII Wydział Wizytacyjny (8. inšpekcijski oddelek)	32 6070183	32 7836806		obrot_zagraniczny@katowice.so.gov.pl dawid.kaczmarzyk@katowice.so.gov.pl wojciech.gryzlo@katowice.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Kielcach	ul. Seminaryjska 12 a 25-372 Kielce	41 3402382	41 3402492	41 3402320	oz@kielce.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Koninu	ul. Energetyka 5 62-510 Konin Upravni oddelek	63 2464557	63 2451421		oz@konin.so.gov.pl administracja@konin.so.gov.pl	
Okrožno sodišče v Koszalinu	ul. Waryńskiego 7 75-541 Koszalin	94 3428750	94 3428897		administracja@koszalin.so.gov.pl	

	Upravni oddelek	12 6195241		
Okrožno sodišče v Krakovu	ul. Przy Rondzie 7 31-547 Kraków	12 6195262 12 6195204	12 6195665	oz@krakow.so.gov.pl
	Upravni oddelek			
Okrožno sodišče v Krosnem	ul. Sienkiewicza 12 38-400 Krosno	13 4373671 13 4373673	13 4320570	obrot.zagr@krosno.so.gov.pl administracja@krosno.so.gov.pl
	VII Wydział Wizytacyjny (7. inšpekcijski oddelek)			
Okrožno sodišče v Legnici	ul. Złotoryjska 40 59-220 Legnica	76 7545036	76 7545099	oz@legnica.so.gov.pl
	Oddelek za tuje pravne zadeve			
	ul. Krakowskie Przedmieście 43			
Okrožno sodišče v Lublinu	20-076 Lublin	81 4601004	81 4601138	malgorzata.stec-szewczyk@lublin.so.gov.pl obrotzagranczny@lublin.so.gov.pl
		86 2166281 (int. 254)		
		86 2166282 (int. 254)		
		86 2166283 (int. 254)		
	Upravni oddelek	86 2166284 (int. 254)		
Okrožno sodišče v Łomży	ul. Dworna 16 18-400 Łomża	86 2154252		sekretariat@lomza.so.gov.pl
	XI Wydział Wizytacyjny (11. inšpekcijski oddelek) (soba 118)			
Okrožno sodišče v Łodzi	Plac Dąbrowskiego 5 90-921 Łódź	42 6778799	42 2126082	oz@lodz.so.gov.pl
	Upravni oddelek			
Okrožno sodišče v Nowem Sączu	ul. Pijarska 3 33-300 Nowy Sącz	18 4482185 18 4482143		alimenty@nowysacz.so.gov.pl
	VIII Wydział Wizytacyjny (8. inšpekcijski oddelek)			
Okrožno sodišče v Olsztynu	ul. Dąbrowszczaków 44A 10-543 Olsztyn	89 5216049	89 6123838	oz@olsztyn.so.gov.pl
	VIII Wydział Wizytacyjny (8. inšpekcijski oddelek)			
Okrožno sodišče v Opolah	pl. Daszyńskiego 1 45-064 Opole	77 5418134	77 5418109	obrot.zagr@opole.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Ostrołęki	ul. Gomulickiego 5 07-410 Ostrołęka	29 7650130	29 7650181	sekretariat@ostroleka.so.gov.pl
	Upravni oddelek			
Okrožno sodišče v Piotrkówu Trybunalskem	ul. Słowackiego 5 97-300 Piotrków Trybunalski	44 6494159 44 6494121		oz@piotrkow-tryb.so.gov.pl
	Upravni oddelek			
Okrožno sodišče v Płocku	pl. Narutowicza 4 09-404 Płock	24 2697320 24 2697364	24 2625253	oz@plock.so.gov.pl urszula.wyrwas@plock.so.gov.pl

	Oddelek za tuje pravne zadeve			
Okrožno sodišče v Poznaniu	ul. Stanisława Hejmowskiego 2 61-736 Poznań	61 6283730 61 6283731 61 6283734	61 6283739	opzagr@poznan.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Przemyślu	Upravni oddelek ul. Konarskiego 6 37-700 Przemyśl	16 6761336	16 6761353	magdalena.telega@przemysl.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Radomu	VII Wydział Wizytacyjny (7. inšpekcyjnski oddelek) ul. Piłsudskiego 10 26-600 Radom	48 6776780		wizytacje@radom.so.gov.pl monika.tomala@radom.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Rybniku	Upravni oddelek ul. Józefa Piłsudskiego 33 44-200 Rybnik	32 7840578	32 7840402	oz@rybnik.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Rzeszowie	VII Wydział Wizytacyjny (7. inšpekcyjnski oddelek) Plac Śreniawitów 3 35-959 Rzeszów	17 8756394	17 8627265	elzbieta.czudec@rzeszow.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Siedlcach	Upravni oddelek ul. Sądowa 2 08-110 Siedlce	25 6407846		poczta@siedlce.so.gov.pl marzena.sosnowska@siedlce.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Sieradzu	Upravni oddelek al. Zwycięstwa 1 98-200 Sieradz	43 8266650 43 8266607	43 6568975	sekretariat@sieradz.so.gov.pl oz@sieradz.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Słupsku	Oddelek za inšpekcyjnski nadzor ul. Zamenhofa 7 76-200 Słupsk	59 8469543 59 8469513	59 8469424 59 8469429	agnieszka.kozlowska@slupsk.so.gov.pl referat.wiz@slupsk.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Sosnowiecu	Oddelek za inšpekcyjnski nadzor ul. S. Żeromskiego 3 41-205 Sosnowiec	32 3687368		oz@sosnowiec.so.gov.pl referat.wiz@sosnowiec.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Suwałkach	Oddelek za inšpekcyjnski nadzor ul. Waryńskiego 45 16-400 Suwałki	87 5631213 87 5631300		sekretariat@suwalki.so.gov.pl anna.kleotko@suwalki.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Szczeciniu	Tuje pravne zadeve ul. Małopolska 17 70-227 Szczecin	91 4830170 91 4830147	91 4830170	obrot.zagraniczny@szczecin.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Świdnici	Upravni oddelek pl. Grunwaldzki 14 58-100 Świdnica	74 8518287	74 8518270	dorota.molag@swidnica.so.gov.pl aneta.zajaczowska@swidnica.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Tarnobrzegu	Upravni oddelek ul. Sienkiewicza 27 39-400 Tarnobrzeg	15 6882593		oz@tarnobrzeg.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Tarnowie	Upravni oddelek ul. J. Dąbrowskiego 27 33-100 Tarnów	14 6887409	14 6887417	sad_okregowy@tarnow.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Toruniu	Upravni oddelek ul. Piekary 51 87-100 Toruń	56 6105609	56 6555706	oz@torun.so.gov.pl

	XIX Wydział Wizytacyjny (19. inšpekcijski oddział)				paulina.luscinska-dziurda@warszawa.so.gov.pl grzegorz.maslowski@warszawa.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Varšavi	al. „Solidarność“ 127 00-898 Warszawa	22 4401154 22 4406077 22 6544411			
	IX Wydział Wizytacyjny (9. inšpekcijski oddział)				oz@warszawapruga.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Varšavi-Praga	ul. Poligonowa 3 04-051 Warszawa	22 4177393			
	Upravni oddział ul. Wojska Polskiego				
Okrožno sodišče v Włocławku	22 87-800 Włocławek	54 4120365 54 4120365			oz@wloclawek.so.gov.pl
	VI Wydział Wizytacyjny (6. inšpekcijski oddział)				
Okrožno sodišče v Wrocławu	ul. Sądowa 1 50-046 Wrocław	71 7482138			oz@wroclaw.so.gov.pl
	Upravni oddział				
Okrožno sodišče v Zamościu	ul. Wyszyńskiego 11 22-400 Zamość	84 6316927 84 6316928			aneta.juszczak@zamosc.so.gov.pl prezes@zamosc.so.gov.pl
	VIII Wydział Wizytacyjny (8. inšpekcijski oddział)				oz@zielona-gora.so.gov.pl zaneta.pejs@zielona-gora.so.gov.pl malwina.biedniak@zielona-gora.so.gov.pl
Okrožno sodišče v Zieloni Górze	pl. Słowiański 1 65-069 Zielona Góra	68 3220221 68 4567769			

15 Če sem v drugi državi, preživninski zavezanec pa je v tej državi članici:

15.1 ali lahko vložim zahtevek neposredno pri takem organu ali zasebni organizaciji v tej državi članici?

S členom 55 Uredbe Sveta (ES) št. 4/2009 z dne 18. decembra 2008 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah se ne zahteva, da se morajo zahteve vložiti prek osrednjega organa države, v kateri vložnik prebiva. Vloge, ki izpolnjujejo formalne zahteve iz poglavij IV in VI Uredbe ter zakonika o civilnem postopku, se lahko pošljejo neposredno pristojnemu poljskemu sodišču.

Podatki o organih za pošiljanje so na voljo na naslovu:

<https://www.gov.pl/web/stopuprowadzeniomdzieci/lista-organow-centralnych>.

Organi tujih držav za pošiljanje, navedeni v izjavah, priloženih Uredbi, preživninskemu upravičencu zagotovijo vse potrebne informacije, mu pomagajo pri izpolnjevanju zahtevanih dokumentov, preverijo, ali je njegova zahteva formalno pravilna, in jo pošljejo v tujino.

15.2 Če je to mogoče, kako se lahko obrnem na ta organ ali zasebno organizacijo in kakšno pomoč lahko dobim?

Če sodišče dodeli preživnino in zadeva spada na področje uporabe Uredbe (ES) št. 4/2009, lahko preživninski upravičenec, ki živi v tujini, uporabi postopek iz te uredbe in vloži zahtevo pri pristojnem organu za pošiljanje v državi, v kateri živi, ali vloži zahtevo za razglasitev izvršljivosti tuje odločbe pri pristojnem sodišču (glej točko 5). Zahteve za izvršbo se lahko vložijo pri uradu katerega koli sodnega izvršitelja.

Če sta Poljska in država, v kateri prebiva preživninski upravičenec, pogodbenici konvencije ali dvostranskega sporazuma o priznavanju in izvrševanju sodnih odločb v preživninskih zadevah, se taka pomoč zagotovi v obsegu, določenem v zadevnem sporazumu. Dvostranski sporazumi praviloma določajo, da se zahteve vložijo pri poljskem sodišču neposredno ali prek sodišča države, v kateri je bila sodna odločba izdana. V zadnje navedenem

primeru se zahteve posredujejo prek osrednjih organov, običajno prek ministrstva za pravosodje ali organov, priglašanih za namene Newyorške konvencije:

<http://treaties.un.org/doc/Publication/MTDSG/Volume%20II/Chapter%20XX/XX-1.en.pdf>.

Več podatkov o sodiščih je na voljo na naslovu:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/znajdz-wybrany-sad-powszechny>,

več podatkov o sodnih izvršiteljih pa na naslovu: <http://komornik.pl/>.

16 Ali to državo članico zavezuje Haaški protokol iz leta 2007?

Da, od 18. junija 2011.

17 Če te države članice ne zavezuje Haaški protokol iz leta 2007, kateri predpisi se po pravilih njenega mednarodnega zasebnega prava uporabijo za preživninski zahtevki? Katera so relevantna pravila mednarodnega zasebnega prava?

Ni relevantno.

18 Kakšna so pravila glede dostopa do sodnega varstva v čezmejnih primerih v okviru EU, v skladu s strukturo Poglavja V uredbe o preživninskih obveznostih?

Pravila, ki se uporabljajo na Poljskem, so zakon z dne 17. decembra 2004 o pravici do pomoči v civilnih postopkih, ki potekajo v državah članicah Evropske unije (Uradni list 2005, št. 10, točka 67, kakor je bil spremenjen), in Direktiva Sveta 2003/8/ES z dne 27. januarja 2003 o izboljšanju dostopa do pravnega varstva v čezmejnih sporih z uvedbo minimalnih skupnih pravil v zvezi s pravno pomočjo pri takih sporih (UL L 26/41, 31.1.2003, str. 90), ki dopolnjujeta določbe zakonika o civilnem postopku in zakona o sodnih stroških v civilnih zadevah. Stranka, ki pričakuje, da ji bo dodeljena posebna oblika pomoči (npr. postavitve odvetnika, prevod listin, povračilo potnih stroškov), mora o tem jasno obvestiti sodišče z uporabo [obrazca EU](#).

19 Kakšne ukrepe ta država članica sprejme za zagotovitev izvajanja dejavnosti iz člena 51 uredbe o preživninskih obveznostih?

Poljski zakonodajalec je 28. aprila 2011 sprejel zakon o spremembi zakonika o civilnem postopku in nekaterih drugih zakonov (zakon z dne 28. aprila 2011 o spremembi zakonika o civilnem postopku, zakona o pravici do pomoči v civilnih postopkih, ki potekajo v državah članicah Evropske unije, in pravici do pomoči za sporazumno rešitev spora pred začetkom civilnega postopka ter zakona o pomoči preživninskim upravičencem – Uradni list 2011, št. 129, točka 735), na podlagi katerega lahko poljski osrednji organ organu, ki je pristojen za preživninskega zavezanca, odredi, naj opravi poizvedbo v preživninski zadevi.

Če prebivališče toženca ali udeleženca v postopku ni znano, ministrstvo za pravosodje pošlje poizvedbo osrednjemu in lokalnim registrom in evidencam (vključno z možnostjo uporabe podatkovne zbirke PESEL.SAD), da bi določilo pristojno sodišče ali sodnega izvršitelja ali odgovorilo na zahtevo za izvedbo posebnih ukrepov. Trenutno niso predvidene spremembe zakonskih podlag, financiranja ali ekipe osrednjega organa, da bi se zagotovilo izpolnjevanje nalog iz člena 51.

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

■ Zadnja posodobitev: 12/05/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.